

Rozsudek Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 11.08.1993, sp. zn. 5 C 325/93, ECLI:CZ:OSJH:1993:5.C.325.1993.1

Číslo: 72/1994

Právní věta: Přešla-li zemědělská nemovitost na stát za okolností uvedených v ustanovení 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 229/1991 Sb. a ze státu na fyzické osoby, pak vůči nim přichází ze strany oprávněné osoby jen uplatnění nároku, že na ni přechází vlastnictví k nemovitosti podle ustanovení 8 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., nikoli uplatnění nároku na vydání nemovitosti nebo nároku na uložení povinnosti uzavřít s oprávněnou osobou dohodu o vydání nemovitosti. Uplatnění nároku podle ustanovení 8 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. bylo možné jen ve lhůtě do 31. 12. 1992.

Soud: Okresní soud v Jindřichově Hradci

Datum rozhodnutí: 11.08.1993

Spisová značka: 5 C 325/93

Číslo rozhodnutí: 72

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Lhůty, Restituce, Řízení před soudem

Předpisy: 229/1991 Sb. § 6 odst. 1
§ 8 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 72

Přešla-li zemědělská nemovitost na stát za okolností uvedených v ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 229/1991 Sb. a ze státu na fyzické osoby, pak vůči nim přichází ze strany oprávněné osoby jen uplatnění nároku, že na ni přechází vlastnictví k nemovitosti podle ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., nikoli uplatnění nároku na vydání nemovitosti nebo nároku na uložení povinnosti uzavřít s oprávněnou osobou dohodu o vydání nemovitosti.

Uplatnění nároku podle ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. bylo možné jen ve lhůtě do 31. 12. 1992.

(Rozsudek Okresního soudu v Jindřichově Hradci z 11.8.1993, [5 C 325/93](#))

Žalobou, která došla soudu 14. 4. 1993, se žalobci s poukazem na ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) a § 8 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. domáhali toho, aby žalovaným byla uložena povinnost uzavřít s nimi dohodu o vydání nemovitostí. Uvedli, že důsledkem jejich dřívějšího trestního odsouzení bylo i

vyslovení trestu propadnutí majetku státu. V roce 1990 však byli oba podle zákona č. 119/1990 Sb. soudně rehabilitováni. Žalovaní byli při nabytí nemovitosti od státu protiprávně zvýhodněni, pokud nemovitost byla prodána jim a nikoliv manželům, kteří ji z vůle žalobců užívali na základně kupní smlouvy uzavřené v roce 1983, avšak státním notářstvím neregistrované.

Žalovaní navrhli z důvodu zániku uplatněného práva a z důvodu hmotnému právu neodpovídající žaloby (žalováno bylo na uzavření dohody o vydání věci, nikoliv o přechod vlastnického práva) zastavení řízení. Pokud by soud dospěl k závěru, že žalováno je včas a správně, navrhli zamítnutí žaloby, když žalovaní nabyli nemovitost od státu řádně.

Okresní soud v Jindřichově Hradci žalobu zamítl a uložil žalobcům zaplatit žalovaným za náhradu nákladů řízení.

Z odůvodnění:

Kupní smlouvou ze 14. 11. 1977, která byla registrována bývalým státním notářstvím v Jindřichově Hradci 11. 1. 1976, bylo zjištěno, že nemovitosti, blíže označené v žalobě, nabyli do svého bezpodílového spoluvlastnictví žalobci od manželů J. M. a B. M. za kupní cenu 14 600 Kč.

Datum 10. 6. 1983 nese kupní smlouva, kterou tyto nemovitosti žalobci prodali manželům A. B. a D. B. za kupní cenu 19 000 Kč; tato smlouva však nikdy nebyla registrována.

Pravomocné trestní odsouzení žalobců (v trestní věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 5 T 490/93) bylo zrušeno usnesením Městského soudu v Brně ze 17.12.1990, 5 Rt 57/90, a jejich trestní stíhání bylo zastaveno.

Dopisem z 26. 9. 1991 žalobci požádali žalované o vydání nemovitosti s poukazem na zrušení trestního rozhodnutí, kterým bylo vysloveno propadnutí jejich majetku.

Dne 26. 12. 1992 zaslali žalobci Okresnímu pozemkovému úřadu v Jindřichově Hradci podání obsahující uplatnění nároku na zemědělský majetek podle zákona č. 229/1991 Sb. Poukazovali na to, že přesto, že odpůrci byla adresována výzva k vydání nemovitosti, k uzavření dohody o jejím vydání pro jejich nečinnost nedošlo.

Výslechem žalovaných bylo zjištěno, že sporné nemovitosti nabyli od bývalého MNV S. kupní smlouvou z 28. 3. 1990, která byla registrována dne 10.11. 1990. Druhou část nemovitostí, rozdělené geometrickým plánem roku 1976, koupili od D. M. kupní smlouvou z 5. 6.1984, registrovanou 19. 11.1984.

Z uvedených zjištění soud vycházel a dospěl k těmto právním závěrům, když žalobci na své žalobě setrvali.

Pokud nemovitosti, které z původního vlastníka přešly na stát za okolností uvedených v § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 229/1991 Sb., jsou ve vlastnictví fyzických osob, přichází v úvahu pouze uplatnění nároku podle ustanovení § 8 odst. 1 tohoto zákona. Znamená to, že je nutno žalovat nikoli na uzavření dohody o vydání nemovitostí, ale o přechod vlastnického práva. Lhůta k uplatnění takového nároku je citovaným zákonem stanovena do 31. 12. 1992 s tím, že jinak právo zaniká. K prodloužení lhůty tu nedošlo ani zákonem č. 39/1993 Sb., který přinesl pouze prodloužení lhůty uvedené v ustanovení § 13 zákona č. 229/1991 Sb., a to do 31. 1. 1993, pokud jde o právo na vydání nemovitosti.

S ohledem na uvedené lhůty zabýval se soud především tím, zda nárok byl uplatněn včas, tedy zda nezanikl. Zřejmé je, že žaloba byla podána po lhůtě; navíc jde o návrh neodpovídající hmotnému

právu, když žalováno bylo na uzavření dohody o vydání nemovitosti, přesto, že se argumentuje důvody uvedenými v ustanovení § 8 zákona č. 229/1991 Sb., čemuž by ovšem jednoznačně odpovídala žaloba o přechod vlastnického práva.

I když zákon č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, obsahuje jinou lhůtu k uplatnění nároků, specifikovanou v ustanovení § 23 odst. 2 tohoto zákona, a to lhůtu dvou roků od právní moci zprošťujícího rozhodnutí, ani z hlediska lhůty uvedené v tomto zákoně, nelze tu považovat uplatněný nárok za včasný. Právní moc zprošťujícího rozhodnutí Městského soudu v Brně, 5 Rt 57/90, nastala 17. 12. 1990, lhůta k němu se vážící uplynula 17. 12. 1992; žaloba došla soudu 14. 4. 1993.

Soudu za těchto okolností nezbylo, než konstatovat nemožnost vyhovění návrhu, který neodpovídá hmotnému právu. Z těchto důvodů soud žalobu zamítl, aniž by bylo nutné doplňovat řízení výsledkem žalobců, když ani jejich výslech by nemohl zvrátit nic na této zásadní okolnosti. Z těchto důvodů také soud se nezabývá hodnocením důkazů, vztahujících se zejména k tvrzení o tom, že žalovaní nabyli nemovitost od státu v rozporu s právními předpisy a na základě protiprávního zvýhodnění.

K zastavení řízení, tak, jak se ho dožadovali žalovaní, nejsou podmínky, když řízení by mohlo být zastaveno pro neodstraněný nedostatek návrhu, nikoli však pro opožděné uplatnění nároku, případně pro uplatnění nároku neodpovídající hmotnému právu.

Protože žalovaní byli ve sporu úspěšní, přiznal jim soud podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. náhradu nákladů řízení. Jde o náklady právního zastoupení za 2 úkony po 200 Kč a dvakrát paušál po 30 Kč a náklady cestovného.